

**INATSIARTUT
OMBUDSMANDIATA
UKIUMOORTUMIK
NALUNAARUTAA
2005**

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit, inatsiseqartit-siffiusunut agguataakkat.

11.01 - 11.09 Namminersornerullutik Oqartussat

07. Utertitassanngortillugit ikiorsiissutit

1. Piffissaq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliamik suliarinninnermut atugaa. Naammagittaalliuutitut suliap Naammagittaalliuuteqartarfimmi tammaaneqarnera.

Naammagittaalliuunni 22. marts 2002-meersoq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmit suli akineqarsimannginera A-p Ombudsmandimut 15. juli 2003-mi naammagittaalliuutigaa.

Suliap Naammagittaalliuuteqartarfimmit tammaaneqarsimanera Ombudsmandip suillertut isornartorsiorpaa.

Ombudsmandip piffissaq Naammagittaalliuuteqartarfiup suliamik suliarinninnermut atugaa aamma naammagittaalliuutit Naammagittaalliuuteqartarfimmit tiguneqarnerata kingornatigut aatsaat qaammatit sisamangajaat qaangiuttut Naammagittaalliuuteqartarfiup naammagittaalliuutit tiguneqarneranik uppernarsaasimanera tamatumunnga peqatigitillugu isornartorsiorpai.

Ombudsmandip Naammagittaalliuuteqartarfik tamatumunnga atatillugu qinnuigaa naammagittaalliuutit tiguneqartut tiguneqarnerisa naammagittaalliortunut uppernarsarneqartarneranni periaatsimik Naammagittaalliuuteqartarfik atulersitsisimanersoq paasissutissiissutigeqqullugu.

Ombudsmandip aammattaaq inassuteqaatigaa suliap tammarsimaneranut atatillugu qanoq iliuuseqalersaarnini Naammagittaalliuuteqartarfiup A-mut nalunaarutigissagaa.

Kiisalu Ombudsmandip inassuteqaatigaa Naammagittaalliuuteqartarfik eqqaasitseriaatsimik atorluarsinnaasumik suliat suliarineqaratik uninngatiinnarneqartannginnissaannik qulakkeerisumik atulersitsissasoq. (J. nr. 11.05.07.04/111-03)

A-p naammagittaalliuutini Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut 22. marts 2002-mi nassiuppaa.

A-p naammagittaalliuutaa suliami allagaatinut Naammagittaalliuuteqartarfimmit tigusannut ilaanngilaq.

Naammagittaalliuuteqartarfiulli allattoqarfia K Kommunimut 19. juli 2002-mi imatut allassimavoq:

”A-p naammagittaalliuutaa pillugu.

A pisortaniit ikiorsiissutinik qinnuteqaataata itigartitsissutigineqarsimanera pillugu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuuteqarsimapput. Tamannalu ilutigalugu Naammagittaalliuuteqartarfiup suliamut tunngasut assilinerqarneri, suliallu ingerlasimaneranut nassuiaat, piaartumik nassiuuteqqullugit.

Ilanngullugu nassiuuteqarpoq naammagittaallioortup allagaata assiliner Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut 22. marts 2002 allagarineqarsimasoq.

Paasissutissat piaartumik nassiussinnaanerisi kissaatigineqarpoq, kingusinnerpaamillu 9. august 2002.”

Naammagittaalliuuteqartarfiup allattoqarfia A-mut tamatumunnga peqatigitillugu imatut allappoq:

”Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup pisortanit ikiorsiissutinik qinnuteqaativit itigartinneqarsimanera pillugu naammagittaalliuutit tiguua.

Nalunaarutigissavarput suliassaq massakkut suliarineqarmat. Paasissutissanik suliassap suliarineqarnerani atorneqartussanik amerlanerusunik Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliassami aalajangiisimasoq pissarsiniarfigissavaa.

Ilisimatitsissutitut oqaatigineqassaaq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmi ilaasortat ukiumut pingasoriarlutik/sisamariarlutik ataatsimiittarmata. Taamaattumik maluginiaqquneqarpoq suliassami ilissinnut tunngasumi, Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiinissaata tungaanut qaammatit arfinillit ingerlasinnaanerit.

Suliassaq Isumaginninnermi Naammaagittalliuuteqartarfimmit suliarineqareerpat, aalajangiineq aalajangiinermullu tunngaviusimasut ilanngullugit allakkatigut ilinnut nassiuuneqarumaarput.”

Suliami allagaatit arlallit Naammagittaalliuuteqartarfiup allattoqarfiata K Kommunit 26. august 2002-mi tiguai, kommunilu tamatumunnga peqatigitillugu imatut allappoq:

”Allakkat tiguineranni piffissap taama siviutigisup ingerlasimanera ajuusaarutigalugu A-p naammagittaalliuutaa pillugu suliami allagaatit kingulliit matumuuna nassiuppakka, tassami naammagittaalliuut pineqartoq pillugu qupperit arlallit siusinersukku nassiuereersimagatsigit.

Annertunerusunik paasisaqarusukkussi uannut attaveqarnissannut tikilluaqqusavutit.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Naammagittaalliuuteqartarfik A-p uannut 15. juli 2003-mi naammagittaalliornera sioqqullugu suliarinnissimanersoq paasissutissiissutigineqanngilaq.

Naammagittaalliuuteqartarfimmut 6. august 2003-mi imatut allappunga:

”A-mit, ..., naammagittaalliumminik Naammagittaalliuuteqartarfiup suliarinninnermini piffissamik maannamut atuinera pillugu naammagittaalliuut tigusimavara, taamatullu aamma naammagittaalliummi A-p 22. marts 2002-mi allakkanut akissutisisimanninnera pineqarluni.

Tamatumunnga atatillugu naammagittaalliuuteqartarfik qinnuigaara A-mut tunngasumik suliaq misissugassanngorlugu uannut nassiuuteqqullugu.

Suliaq misissoreerukku A-p naammagittaalliuutaa aallaavigalugu allatigut iliuuseqaqqittariaqarnerlunga naliliivigissavara.

Suliaq misissuiffiginarlugu aalajangissaguma naammagittaalliuuteqartarfik suliami oqaaseqaateqaqqullugu qinnuigineqarumaarpoq.”

Suliami allagaatit Naammagittaalliuuteqartarfimmit 4. september 2003-mi tiguakka.

Suliami allagaatini kommunimit allakkat kingulliit tassaapput kommunip 9. november 2001-imi A-mut allagai imaattut:

”Matumuuna nalunaarutigineqassaaq, Inunnik Isumaginninnermi Ataatsimiititaliap 25. oktober 2001 ataatsimiinnermini, allakkatit qulaani pineqartut, tassa siusinnerusukkat pisortanit ikiorsiissutinik tunineqarnissamik qinnuteqaativit suliarinisaanut tunngasoq, K Kommunimi Kommunalbestyrelsip itigartitsisimanera pillugu naammagittaalliuutit, Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliareqqisimasaa, ilanngullugu oqaluusereqqissimmagu.

Inunnik Isumaginninnermi Ataatsimiititaliap siornatigut aalajangersimaneq, tassa suliffissarsiortuunnginnavit ikiorsiissutinik pisartagaqarsinnaanngitsutit atortuutiinartussatut aalajangiuppaa.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmi allakkap nuutinnera ilanngullugu nassiunneqarpoq.”

Naammagittaalliuuteqartarfimmut 26. september 2003-mi imatut allapunga:

”Naammagittaalliuuteqartarfiup A-mut tunngasumik suliami allagaatinut mappiutaa misissorsimalerpara.

Suliaq imatut paasivara, K Kommunip aalajangiinnermi 9. november 2001-imeersumi allakkatigut nalunaarutigineqartumik A-p pisortanit ikiorserneqarnissaanik itigartitsissuteqarsimanera A-p 22. marts 2002-mi allakkatigut naammagittaalliuutisimagaa.

Suliamit aamma erserpoq naammagittaalliuuteqartarfiup 19. juli 2002-mi A nalunaarfigisimagaa naammagittaalliuuteqartarfik suliaq suliariniarlugu aalajangersimasoq, naammagittaalliuuteqartarfiullu suliami allagaatit kommunimit 26. august 2002-mi tigusimagai.

Tamatuma kingornatigut oqaatigineqanngilaq naammagittaalliuuteqartarfiup suliamik suliarinninneq suna suliarisimaneraa.

Taamaammatt aalajangerpunga naammagittaalliuuteqartarfiup 26. august 2002-p kingornatigut suliamik suliarinninnermi piffissamik atuisimanera misissuiffiginarlugu, taamaattumillu naammagittaalliuuteqartarfik qinnuigaara piffissap tamatuma kingornatigut suliamik suliarinnissimaneq nassuiaateqarfigeqqullugu.

Naammagittaalliuuteqartarfiup nassuiaataa A-mut suliami peqataasutut tusarniaaffigalugu saqqummiunneqarsinnaajumaarpoq.

Matumunnga peqatigitillugu naammagittaalliuuteqartarfiup suliami mappiutaa atukkiunneqarneranut qujallunga utertippara, paatsuungasoqaqqunaguli oqaatigalugu suliami allagaatinut mappimik kingusinnerusukkat atorniaqqissinnaanissara pisariaqalersinnaasoq.”

Akissummik tigusaqannginnama suliaq allakkani 22. januar 2004-meersuni aamma 4. marts 2004-meersuni Naammagittaalliuuteqartarfimmut eqqaasitsissutigaa.

Saaffiginnissutit Naammagittaalliuuteqartarfiup uannit tigusai pillugit Naammagittaalliuuteqartarfiup allattoqarfiata ataatsimut akissutaa imaatoq 7. juni 2004-mi tiguara:

”Ombudsmandip suliat ataani taaneqartut killiffii pillugit allagai Isumaginninnermi Naammagittaalliuutartarfiup tigusimavai. Taama kingusitsigisumik akissuteqarneq Naammagittaalliuuteqartarfiup siullertut ajuusaarutigissavaa:

...

A, siulittaasup suliarinninneratigut 2004-mi julip naanerani inaarneqassasooq naatsorsuutigineqarpoq.

...

Naammagittaalliuuteqarfiup taanna pillugu oqaatigissavaa naammagittaalliuutini amerlangaatsiartunik tigusaqartarmat, naammagittaalliuutip ”suliatut nukingiuussassatut”, ”sapinngisamik piaarnerpaamik” imaluunniit ”ingerlaannartumik” il.il. suliarineqarnissaanik Naammagittaalliuuteqartarfimmut qinnutigineqartunik qinnutigisat amerlasuut Naammagittaalliuuteqartarfiup tigusarmagit. Qinnutigisat taamaattut Naammagittaalliuuteqartarfiup siusinnerusukkat akisarsimangilai. Naammagittaalliuutip tiguneqarnerani naammagittaalliuutip Naammagittaalliuuteqartarfimmit tiguneqarsimanera piffissarlu suliap suliarineqarneranut atorneqartussatut naatsorsuutigineqartoq pillugu paasisutissat nassiullugit Naammagittaalliuuteqartarfiup uppersartarpaa. Naammagittaalliuuteqartarfiup naammagittaalliuutit (angerlarsimaffimmit pinngitsaaliinikkut inissiinernut tunngasuugajunnerusut) qaqutiguinnaq suliatut nukinginnartutut suliarisarpai, taamatullu pisoqartillugu naammagittaalliuuteqarfiup suliap suliatut nukinginnartutut suliarineqarniarneranik nalunaarfisarlugu.

...

Naammagittaalliuuteqartarfiup suliaatai ukiuni kingullerni amerleriapiloorsimapput. Naammagittaalliuuteqartarfiup suliat 142-t 2001-imi, suliat 230-t 2002-mi suliallu 261-it 2003-mi tigusimavai. Piffissaq sulianik suliarinninnermut atorneqartartoq qaammatinik 15-init 18-inut massakut sivirususeqarpoq, tamannalu Naammagittaalliuuteqartarfiup naammaginngilluinnartutut isigaa.

Tamatununga pissutaanerpaasooq tassaavoq piffissaq sivisoorujussuaq Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiinerisa nutserneqarnerinut atorneqartartoq. Pingaartumik Inatsisartut ataatsimiinnerinut atatillugu Naalakkersuisut nutserisoqarfiata piffissaalatsisarnera malunnartarpoq. Tassani aamma ilaavoq massakut allatsip atorfinitsinneqarnerminit kisimiilluni sulisimanera. Allatsi Naammagittaalliuuteqartarfiup siulittaasuanit annertusiartortumik ikiorneqartarsimavoq, suliat takkutut malinnaaffigisinaanissaannaalluunniit eqqarsaatigalugu.

Piffissaq sulianik Naammagittaalliuuteqartarfimmi suliarinninnermut atorneqartartup qaammatinik 12-inut 18-inut sivirususeqartartup 2004-ip naanerani sivisunerpaaq qaammatinut 4-6-inut sivikillisinneqarnissaa anguniagaavoq. Taamaattumik Naammagittaalliuuteqartarfiup sulianik suliarinneriaasia eqaallisarneqarlunilu pisariillisarneqassaaq. Naammagittaalliuuteqartarfiup sulittaasuata Naammagittaalliuuteqartarfiullu allattaata Naammagittaalliuuteqartarfimmi sulianik siunissami suliarinneriaasissaq 2004-mi aasakut suliariniarpaat.

Naammagittaalliuuteqartarfiup siulittaasua massakornit annertunerusumik siulittaasutut aalajangiisallissaaq. Tamanna sulianik suliarinninnerup eqaallisarneqarsinnaaneranut piffissallu sulianik suliarinninnermut atorneqartartup kissaatigineqar-

tutut sivikillisinneqarsinnaaneranut pingaarutilerujussuuvoq. Siulittaasup suliani (ukiumut 250-it missaanniittuunit) ukiumut 130-160-ini missaanni aalajangiisarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Naammagittaalliuuteqartarfiup nutsigassaaterpassuisa siunnersortimik isumaginninnermi siunnersortitut ilinniarsimasumit ikiorneqarnikkut ikilisarneqarnissaat eqqarsaatigineqarpoq, taassumalu Naammagittaalliuuteqartarfiup allattaa isumaqatigiissuteqarfigalugu pingaartumik suliani kalaallisut paasissutissat misissortassavai naliliiffigisarlugillu, taakkulu tamatuma kingornatigut Naammagittaalliuuteqartarfiup allattaa peqatigalugu misissortassallugit. Piffissap sulianik suliarinninnermut atorneqartup Namminersornerullutillu Oqartussat nutserisoqarfiannik atuinerup taamaaliornikkut annertuumik annikillisinneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Naammagittaalliuuteqartarfiup naammagittaalliuuteqartut 1. januar 2004-mi nalunaarfigai Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik suliarpassuarnik tigusaqartartoq, piffissarlu sulianik suliarinninnermut atorneqartartoq sivikillisinniarlugu aqqissusseqqinneq 2004-mi misissorneqarniartoq. Aamma nalunaarutigineqarpoq suliani suliat tiguneqarnerannit qaammatit 12-it iluanni aalajangiisoqartarnissaa Naammagittaalliuuteqartarfiup anguniarniaraa.

Piffissap sulianik Naammagittaalliuuteqartarfimmi suliarinninnermut atorneqartartup siviluallaalersimanera Naammagittaalliuuteqartarfiup ajuusaarutigaa. Naammagittaalliuuteqartarfiulli naatsorsuutigaa piffissaq sulianik suliarinninnermut atorneqartartoq annertuumik sivikillisinneqassasoq, sulianik suliarinneriaatsit nutaat suliniutillu allat piviusunnortikkiartuaarneqarnerat peqatigalugu.

Ombudsmandi allakkanut ukununga atatillugu apequtissaqassappat Naammagittaalliuuteqartarfiup tusarfigerusuttorujussuaatit.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Naammagittaalliuuteqartarfimmut 2. juli 2004-mi imatut allappunga:

”Naammagittaalliuuteqartarfiup sulianik arlalinnik suliarinninnermini killiffik pillugu nassuiaataa 8. juni 2004-mi tiguara.

Naammagittaalliuuteqartarfiup tamatumunnga atatillugu oqaatigaa suliaq A-mut tungasooq siulittaasup 2004-mi julip naanerani aalajangiineratigut inaarlugu suliarineqassasoq naatsorsuutigineqartoq. Tamanna suliamik suliarinninnerma nanginnerani tunngaviutinniarpara.

Oqaatigaara allakkani 26. september 2003-meersuni taakkulu kingornatigut allakkani eqqaasitsissutini Naammagittaalliuuteqartarfik qinnuigisimagiga 26. august 2002-p kingornatigut piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq pillugu nassiaateqaqqullugu.

Qinnutigisamat tassunga akissummik tigusaqarsimanngilanga, taamaattumillu qinnutigisara Naammagittaalliuuteqartarfimmut eqqaasitsissutigaa.

Tamatumunnga atatillugu malugeqqullugu aamma oqaatigaara Naammagittaalliuuteqartarfimmit sapaatit akunneri sisamat qaangiutsinnagit tusagaqanngikkuma aallaaviginiariga Naammagittaalliuuteqartarfik piffissami 26. august 2002-p kingornaniittumi suliamik suliarinninnermi iliuuseqarsimanngitsoq, Naammagittaalliuuteqartarfillu tamatumunnga pissutaasoq pillugu nassiaateqarsinnaanngitsoq.”

A suliaq pillugu oqarasuaatikkut 31. august 2004-mi paasiniaavoq. Sulisuma ilaat tamatumunnga atatillugu Naammagittaalliuuteqartarfiup allataanut oqarasuaatikkut paasiniaavoq, Naammagittaalliuuteqartarfiullu allattaa suliaq sapaatit akunnerisa marlussuit ingerlanneranni uterfigeqqinniarlugu neriorsuivoq.

A suliaq pillugu oqarasuaatikkut 19. november 2004-mi paasiniaaqqip-poq. Sulisuma Naammagittaalliuuteqartarfik attaveqarfigeqqippaa, saaffiginnissullu 31. august 2004-meersoq eqqaasitsissutigalugu. Naammagittaalliuuteqartarfiup allattaata suliaq uterfigeqqinniarlugu neriorsuutigaa.

Sulisuma Nunamut Namminermt Tunngasunut Allaffeqarfimmi pisortaq oqarasuaatikkut 2. marts 2005-imi attaveqarfigaa, Atorfeqarfik saaffiginnissutiminut akissutisisinnaanersoq suliarlu Naammagittaalliuuteqartarfimmit aalajangiivigineqarsimanersoq paasinjarlugu.

Pisortap taassuma oqaatigaa Naammagittaalliuuteqartarfiup allattaa uanut saaffiginequllugu qinnuiginiarini. Pisortap taassuma tamatumunnga peqatigitillugu oqaatigaa suliaq aalajangiivigineqarsimanersoq takusinnaanngikkini.

Sulisuma Naalakkersuisut Allattoqarfianni Nunamut Namminermt Tunngasunut Allaffiup pisortaa saaffiginnissutitut kingullernut akissuteqaqqullugu nukingisaarpaa, tamatumunngalu peqatigitillugu oqaatigalugu suliaq paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit aalajangiivigineqarniar-toq, matumani Naammagittaalliuuteqartarfiup allataanit piffissap sivikit-sup ingerlanerani tusagaqanngikkuma suliaq suli aalajangiivigineqanngit-soq aallaaviginiariga ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Nunamut Namminermt Tunngasunut Allaffiup pisortaata Naammagittaalliuuteqartarfiup allataanut e-mailikkut nassiussaata imaattup assilinera 18. marts 2005-imi tiguara:

”Michael Mikkelsen Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut siul-lermik 2004-mi julimi saaffiginnissummut akissuteqartoqarnissaanik nukingisaari-soq oqarasuaatikkut oqaloqatigeqqammerpara.

A pillugu suliaq pineqarpoq, suliffeqarfillu Naammagittaalliuuteqartarfimmit påskertinnagu tusagaqanngippat tamanna pillugu oqaaseqaateqarnissamut pissutis-saqarluni misigisimavoq. Ombudsmandi siusinnerusukkut akisimagunarit oqaati-gaara.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Sulisuma Naammagittaalliuuteqartarfiup allattaa oqarasuaatikkut 27. maj 2005-imi attaveqarfigaa, taannalu suliaq pillugu amerlanerusunik paa-sissutissaqarnersoq aperineqarami oqarpoq suliame allagaatit Naammagittaalliuuteqartarfiup pigiunnaarsimagai, tassami mappi suliame allagaatinik imalik tammarsimammat, allakkjarli 19. juli 2002-meersoq qulaani issuar-neqartoq suliameittoq. Taamatuttaaq allatsip oqaatigaa suliaq aalajangiiffi-gineqarsimanersoq Naammagittaalliuuteqartarfiup allattuiiffiani takuneqar-sinnaanngitsoq, taamatuttaarlu A Naammagittaalliuuteqartarfik aalaja-ngeequllugu nukingisaarisimanersoq Naammagittaalliuuteqartarfiup paa-sissutissaataani takuneqarsinnaanani.

Sulisuma tamatumunnga atatillugu allatsimut oqaatigaa mappi suliame allagaatinik imalik Naammagittaalliuuteqartarfimmut 26. september 2003-mi utertinneqarmalli Naammagittaalliuuteqartarfiup mappiutaa allagaati-nik imalik Ombudsmandip Atorfeqarfiata tigummisimannikkaa.

Tamakku tunngavigalugit imaattumik oqaaseqaateqarpunga:

"Naammagittaalliuuteqartarfiup suliamik uppernarsaasersuina pillugu.

Paasissutissat Naammagittaalliuuteqartarfiup allattoqarfianit tigusakka malillugit tunngaviutissinnaavara A Naammagittaalliuuteqartarfimmu 22. marts 2002-mi naammagittaalliorsimasoq, naammagittaalliuutillu tigureqarnera Naammagittaalliuuteqartarfiup A-mut 19. juli 2002-mi uppernarsarsimagaa.

Suliami allagaatit arlallit Naammagittaalliuuteqartarfiup K Kommunit 26. august 2002-mi tiguai.

Tamatuma kingornatigut A-p piffissaq Naammagittaalliuuteqartarfiup sulianik suliarinninnermut atugaa uannut naammagittaalliuutigaa, Naammagittaalliuuteqartarfiullu mappiutaa allagaatinik imalik misissugassatut 4. september 2003-mi tiguara.

Mappi allagaatinik imalik 26. september 2003-mi utertippara.

Naammagittaalliuuteqartarfiup 7. juni 2004-mi nalunaarfigaanga suliaq A-p naammagittaalliuutaanut tunngasoq siulittaasup aalajangiinertigut juli 2004-p naanerani inaarlugu suliarineqassasoq naatsorsuutigineqarsinnaasoq.

Naammagittaalliuuteqartarfiup allattuata 27. maj 2005-imi nalunaarfigaanga Naammagittaalliuuteqartarfiup mappiutaa allagaatinik imalik tammarsimasoq, suliarlu aalajangiiffigineqarsimanersoq oqaatigineqarsinnaanngitsoq.

Suliaq qanga tammarsimanersoq Naammagittaalliuuteqartarfiup oqaatigisinnaanngilaa.

Isumaqarpungali suliap tammarsimanera pitsaanngitsorujussuusoq.

Ingerlatsiviup ilumini pissutsinik torersuutitsinera sulianillu suliarinneriaatsinik suliat qanoq ilisukkulluunniit nanineqarsinnaanerannik qulakkeerinnittunik peqarnera ingerlatsinermi ileqqorissaarnermut ilaavoq.

Mappi suliami allagaatinik imalik tammarpat oqartussaasup tamanna malugiguniuk suliap ujarneqarnissaa suliniutigisariaqarjaa, imaluunniit tamanna ajornanngippat suliap pilerseqqinniarneqarnissaa suliniutigisariaqarlugu.

Mappi suliami allagaatinik imalik tammarpat qanoq iliuseqartoqarnissaata isummerfigineqarnissaa ingerlatsivimmi oqartussaasup pineqartup akisussaaffigaa.

Taamaattumik inassuteqaatigaara mappip suliami allagaatinik imallip tammarnera qanoq iliuseqarnissamut pissutissaqalersitsinersoq Naammagittaalliuuteqartarfiup A-mut nalunaarutigissagaa.

Qulaani issuarsimasattut Inatsisileriffiup suliaassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit pillugu ilitsersuusiamini, imm. 204-mi, oqartussaasut sulianik suliarinneriaasii pillugit piumasaqaatit imaattut erseqqissarsimavai:

”Ombudsmandip aammattaaq aalajangikkat ilaanni tikkuaavigisarsimavaa suliat sivisuumik aalajangiivigineqaratik uninngatinneqartarnissaat pinaveersaarniarlugu kiisalu puigortoorneqarlutik aalajangiivigineqanngitsoortarnissaat pinaveersaarniarlugu oqartussaasut naammattunik atorsinnaalluartunik suliat uterfigineqarnissaannut allattuiffiliortarnissaat.”

Paasinninnera unaavoq eqqaasitseriaatsip suliat killiffiisa naammaginartumik akuttussuseqartunik oqartussaasumit misissorneqartarnerannik nassataqartup suliat tammarsinnaanerat annikillissinnaagaa.

Taamaattumik aamma inassuteqaatigaara eqqaasitseriaatsip allaaserineqartutut itup atorneqalernissaa Naammagittaalliuuteqartarfiup isumaliutersuutigissagaa.

Piffissaq Naammagittaalliuuteqartarfiup sulianik suliarinninnermut atortagaa pillugu.

Suliamik uppersaasersuineq pillugu piumasaqaatinut allaaserineqartunut attuumanngitsumik ingerlatsinermit ileqqorissaarnermut ilaavoq suliat pisariaqarneratut pilertortigisumik suliarineqartassasut.

Inatsisileriffiup suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit pillugu ilitersersuusiani december 1994-imeersumi immikkoortoq imaattoq erseqqinnerusumik innersuussutigaara:

”199. Suliassat tamarmik pisortat ingerlatsiviinit suliarineqartut soorunami sapinngisamik pisariitsumik, sukkasuumik aningaasartuutaavallaanngitsumillu suliarineqartarnissaannik piumasaqaat pingaartumik atuuppoq suliassanut inuit ataasiakkaat imaluunniit namminersorlutik ingerlatseqatigiiffiit, suliffeqarfiit, peqatigiiffiit il.il. attuumassuteqarfigisaanni.

...

204. Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit suliassat qanoq sivilutigisumik suliarineqartarnissaat pillugu nalinginnaasunik aalajangersagartaqanngilaq. Tamatumunnga ilaatigut tunuliaqutaavoq suliassat pisortat ingerlatsiviinit suliarineqartartut assigiinneqimmata assigiinneqisunillu annertussuseqartarlutik, taamaattumik inatsisikkut pisortat ingerlatsiviini qanoq sivilutigisumik suliarineqartarnissaasa aalajangersimasumik maleruagassiorneqarnissaat ajornarlunnartuussaluni, tassa eqqartuussivinni ajornarpallaanngitsumik atortinniarneqarsinnaasunik.

Kisiannili Folketingip Ombudsmandiata oqaaseqaatigisartagai tunngavigalugit nalinginnaasumik ingerlatsinermit ileqqut kusanartut malinniarneqarnissaanni suliassat qanoq sivilutigisumik suliarineqartarnissaat pillugu tunngavigineqarsinnaasunik suliassat suliarineqartarnissaasa aqqissugaanissaat pillugu maleruagassaqartitsisoqarpoq, matumani ataani suliamut tunngassuteqartup suliap qanoq sivilutigisumik suliarineqassanganneqarneranik ilisimatinneqartarnissaa pillugu.

Ombudsmandip aammattaaq aalajangikkat ilaanni tikkuaavigisarsimavaa suliat sivisuumik aalajangiivigineqaratik uninngatinneqartarnissaat pinaveersaarniarlugu oqartussaasut naammattunik atorsinnaalluartunik suliat uterfigineqarnissaannut allattuiffiliortarnissaat.”

Suliani arlalinni, nalunaarutinni eqqaaneqarsimasuni, sulianik pilertortunik suliarinninnermut piumasaqaataasut pillugit siusinnerusukkut oqaaseqaateqartarsimavunga. Taamaalillunga 1995 pillugu nalunaarutinni suliaq 16-1, 1996 pillugu nalunaarutinni suliaq 04-2, 1997 pillugu nalunaarutinni suliaq 04-1, 1998 pillugu nalunaarutinni suliaq 4-3 aamma suliaq 24-1, suliaq 24-6 2000 pillugu nalunaarutinni, 2001 pillugu nalunaarutinni suliaq 28-3 aamma 2002 pillugu nalunaarutinni suliaq 11.73/01-4 innersuussutigaakka.

Suliami matumani pineqartoq tassaavoq paasisutissanik piffissami Naammagittaalliuuteqartarfiup K Kommunimit 26. august 2002-mi tigusaqarnerannit Naammagittaalliuuteqartarfiup suliami allagaatinik uannut 4. september 2003-mi nassiussinerata tungaanut naammagittaalliuut iliuseqarfigineqarnani Naammagittaalliuuteqartarfimmi uninngasimaneera, tamanna suliap tammarsimanageranik pissuteqanngikkaluartoq.

Tamanna uanga paasinninnera malillugu isorisariaqartuuvoq.

A-p ilisimatinneganninnera.

*A-p naammagittaalliuutini Naammagittaalliuuteqartarfimmut telefaxik-
kut 22. marts 2002-mi nassiuppaa, paasisutissanillu pigineqartunit erser-
poq naammagittaalliuutip tiguneqarnerata A-mut uppersarsarneqarnissaa
Naammagittaalliuuteqartarfiup aatsaat 19. juli 2002-mi suliniutigisima-
gaa.*

*Siusinnerusukkut oqaaseqaammi 13. maj 2002-meersumi Isumaginnin-
nermi Naammagittaalliuuteqartarfik isornartorsiorpara, naammagittaalli-
uutip tiguneqarnera qaammatit marluk atorlugit uppersarsarniarsimam-
magu (suliaq taanna 2002 pillugu nalunarutinni suliatut 11.01/01-1-itut
eqqartorneqarpoq). Suliami tassani imaattunik oqaaseqaateqarpunga:*

*”Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit innuttaasup allakkatigut saaffigin-
nissutaata oqartussaasumit tiguneqarneranit tigusinerup kingorna oqartussaasup
qanoq siviisitigisumik piffissaqartitaanera pillugu malittarisassanik imaqqanngilaq.*

*Taamaattorli ingerlatsinnermi ileqqorissaarnerup nassatarisaanik imaappoq in-
nuttaasup allakkatigut saaffiginnissutaanik oqartussaasoq tigusisoq saaffigin-
nisutit tiguneqarnera pillugu ingerlaannartuunngikkaluartumik taamaattorli piffis-
sap sivikitsunnguup ingerlanerani innuttaasumut uppersarsaasariaqartoq.*

*Innuttaasup naammagittaallionnissaanut piffissaliisoqarsimatillugu naamma-
gittaalliuutip tiguneqarnera pillugu oqartussaasup uppersarsaataanik innuttaasup
piaarnerpaamik tigusaqarnissaa immikkut pingaaruteqarpoq, tassami naammagit-
taalliuutip tiguneqarnera pillugu uppersarsaasoqanngippat naammagittaalliuutip
piffissaagallartillugu tunniunneqarnissaa eqqarsaatigalugu tamanna innuttaas-
sumut inatsisitigut inissisimaneq pillugu nalornisuulersitsisinnaammat.*

*Isumaginnittoqarfiup aquuneqarnera pillugu Inatsisartut peqqussutaanni Isuma-
ginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuuteqarnissamut
sapaatit akunneri sisamat ataatsimut isigalugu piffissaliunneqarsimapput.*

*Tamakku tunngavigalugit suliami matumani ...-p naammagittaalliuutaanik ti-
gusinerup kingorna Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup qaammatit
marlungajaat ingerlareersut aatsaat uppersarsaanera pitsaanngitsutut isigaara.”*

A-p naammagittaalliuutaata tiguneqarneranik Naammagittaalliuuteqartarfiup kingusissumik uppersaanera eqqarsaatigalugu apequt taanna pillugu oqaatigisakka issuarneqartut tunngaviginiarsinnaavakka.

Naammagittaalliuuteqartarfik tamatumunnga peqatigitillugu qinnuigaara naammagittaalliuutit tiguneqartut naammagittaalliortunut qaqugukut uppersarneqartarnissaat pillugu periaatsinik Naammagittaalliuuteqartarfik atulersitsisimanersoq nalunaarutigeqqullugu.

Naggasiutaasumik oqaaseqaatika.

Naammagittaalliuuteqartarfiup inassuteqaatinnut isummernissaa matuma kingornatigut utaqqimaarpara.

Suliamut atatillugu allatigut annertunerumik iliuuseqaqqissanngilanga.

A uanga paasinninninnik allakkatigut allakkat uku assilineranik ilaqartinneqartutigut illisimatippara."

Naammagittaalliuuteqartarfiup akissutaa imaattoq 8. august 2005-imi tiguara:

"Piffissamik Naammagittaalliuuteqartarfiup suliamik suliarinninnermut atugaa pillugu A-p naammagittaalliuutaanik suliap killiffia pillugu Ombudsmandip allagai 28. juni 2005-imeersut Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup tiguai.

Suliap pitsaanngitsumik ingerlasimanera pissutigalugu Naammagittaalliuuteqartarfiup kissaatigaa A aperineqassasoq naammagittaalliuutit suliarineqarnissaa suli kissaatigineraa, taamaappallu naammagittaalliuutit tunuliaqutaasoq pillugu nasuaateqaqqussallugu. Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup Ombudsmandi tamatumunnga atatillugu qinnuigissavaa A-p najugaqarfia pillugu paasissutissat nassuteqqullugit." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Naammagittaalliuuteqartarfik 30. september 2005-imi imatut akivara:

"Naammagittaalliuuteqartarfiup suliama allagaataasa tammannerisa kingunerisaa-nik suliap suliarineqarnani uninngatiinnarneqarsimanera aaqinniarlugu Naammagittaalliuuteqartarfiup suliniuteqarnianera tusaatissat tiguara, Naammagittaalliuuteqartarfiullu suliamik suliarinninnerata ingerlaqqinneranik kingusinnerusukut ilisimatinneqarnissara utaqqimaarpara.

A-p najugaqarfianik Naammagittaalliuuteqartarfiup ujartuineranut akissutit oqaatigisinnaavara allakkat uku assilinerat najugaqarfimmut ataani taaneqartumut ingerlatillugu A-mut nassiukkiga."

Naammagittaalliuuteqartarfik A-mut 5. oktober 2005-imi imatut allapoq, assilineru uannut nassiullugu:

"Aningaasatigut ikiorserneqarnissaq pillugu naammagittaalliuutit Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup 2003-mi tiguaa. Suliami allagaatit ilinnut tunngasut ajuusaarnartumik kukkunikkut tammarsimapput, taamaattumillu naammagittaalliuutit Naammagittaalliuuteqartarfiup massakut suliarisinnaanngilaa.

Naammagittaalliuutit attatiinnarniarlugu kissaatigigukku Naammagittaalliuuteqartarfiup qinnuigaatit naammagittaalliuutit nassuteqqeqqullugu, Naammagittaal-

liuuteqartarfiullu tamatuma kingornatigut suliap oqartussaasumit suliarinnissimasumit sapinngisamik pilertornerpaamik paasissutissartalersortinneqarnissaa isumagi-niarpaa.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup kukkussuteqarnerata piffissaa-jarlutillu pisarissersormatit tamanna Naammagittaalliuuteqartarfiup ajuusaarutigeq-qissavaa." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq)

Naammagittaalliuuteqartarfimmut 12. oktober 2005-imi imatut allappu-nga:

"Naammagittaalliuuteqartarfiup A-mut allagaasa 6. oktober 2005-imeersut assi-linerat ulloq taanna tiguara.

Naammagittaalliuuteqartarfik tamatumunnga atatillugu qinnuigaara suliap inger-laqqinnera pillugu ilisimateqqullunga.

Ombudsmandip suliami inassuteqaataasa allat akissuteqarfigineqarnissaat tama-tumunnga atatillugu eqqaasitsissutigaa:

- periaatsinik naammagittaalliuutit tiguneqartut naammagittaalliortunut qaqu-gukkut uppersarneqartarnissaannik imaqartunik Naammagittaalliuuteqartarfik pilersitsisimanersoq nalunaarutigeqqullugu, aamma

- eqqaasitseriaaseq atorsinnaalluartoq, suliat iliuuseqarfigineqarnatik uninngatin-neqartannginnissaannik qulakkeerisoq Naammagittaalliuuteqartarfiup pilersissa-gaa."

Naammagittaalliuuteqartarfik akissuteqarnissaanik 7. december 2005-imi eqqaasippara.

Naammagittaalliuuteqartarfimmit ukiup nalunaarusiuunneqartup naane-rani suli tusagaqanngilanga.